Lietas Nr. 11250019315
Lietas arhīva Nr. K19-0031-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2016.gada 7.janvārī

Kuldīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Liena Jansone
piedaloties prokuroram Uldim Serpānam
aizstāvim Aleksandram Balodim

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.**

Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā, šādos apstākļos**:**

2015.gada 14.martā, ap plkst. 16.00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, būdama alkohola ietekmē, nolēma izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, īstenojot noziedzīgo nodomu, /pers. A/, atrodoties /pers. B/ dzīvesvietā /adrese/, izmantojot brīdi, kad /pers. B/ iziet no istabas uz koridoru, tīši, slepeni, mantkārīgu motīvu vadīta nozaga /pers. B/ piederošo mobilo telefonu *Nokia C2-01 Silver* EUR 35 vērtībā ar tajā ievietoto SIM karti EUR 1,50 vērtībā, kas bija novietots istabā uz krēsla un no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietas aizgāja.

Tādējādi /pers. A/izdarīja zādzību nelielā apmērā un nodarīja /pers. B/ materiālo kaitējumu EUR 36,50 apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Cietušais/pers. B/ pirmstiesas procesā bija pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 36,50 apmērā, kuru tiesas izmeklēšanā neuzturēja un paskaidroja, ka viņam nozagtais mobilais telefons ir atgriezts, un citu materiāla rakstura pretenziju viņam pret apsūdzēto neesot.

Apsūdzētā /pers. A/ uz tiesas sēdēm 2015.gada 11.augustā, 28.septembrī un 2016.gada 7.janvārī neieradās atkārtoti bez attaisnojošas iemesla, neskatoties uz to, ka par tiesas sēdes laiku un vietu viņai tika paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot pavēstes ierakstītā sūtījumā uz norādīto dzīves vietas adresi. Uz tiesas sēdi 2015.gada 28.septembrī un 2016.gada 7.janvārī apsūdzēto /pers. A/ piespiedu kārtā nebija iespējams nogādāt (lietas 60. un 67.lapa). Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.pantu krimināllietu par krimināļpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi vai ir iesniedzis tiesai lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās. Krimināllietu tiesa var iztiesāt, ja tiesas sēdē piedalās aizstāvis. Ņemot vērā to, ka /pers. A/ apsūdzēta Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēta mazāk smaga nozieguma izdarīšanā, apsūdzētā atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi un tiesas sēdē piedalās aizstāvis, tad tiesa atzīst, ka krimināllieta iztiesājama bez apsūdzētās piedalīšanās.

Pārbaudot un izvērtējot pierādījumus tiesas izmeklēšanā, tiesa uzskata, ka apsūdzētās /pers. A/ vaina visā viņai izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par cietušajam /pers. B/ piederoša mobilā telefona "Nokia", ar tajā esošo SIM karti, zādzības izdarīšanu 2015.gada 14.martā ir pierādīta pilnībā kā ar pašas apsūdzētās /pers. A/ liecībās, tā arī ar cietušā un liecinieka liecībās fiksētām ziņām par faktiem un visiem lietas materiāliem to kopumā, un savstarpējā saistībā.

Cietušais/pers. B/, tiesas sēdē liecināja, ka 2015.gada 14.marta atradies savā dzīvesvietā /adrese/. Ap plkst.16.00 pie dzīvokļa durvīm kāds piezvanījis un atverot durvis cietušais redzējis, ka atnākusi paziņa /pers. A/. Ienākot dzīvoklī /pers. A/ lūgusi, lai cietušais aizdod naudu, jo esot nepieciešams nopirkt alkoholu. Kamēr cietušais gājis pie virsjakas paņemt naudas maku, kas atradās koridorā uz pakarinātāmā, /pers. A/ tajā brīdī palikusi istabā sēžot uz atpūtas krēsla. Kad cietušais atgriezies istabā, /pers. A/ jau nākusi cietušajam pretī un ātri paņēmusi cietušā dotos eurocentus, un skriešus devusies ārā pa dzīvokļa durvīm. Kad cietušais apsēdies gultā un no krēsla, kas novietos pie gultas, paņēmis televizora pulti, ieraudzījis, ka cietušajam nav mobilais telefons Nokia. Tad cietušais sapratis, ka to nozagusi /pers. A/, tāpēc viņa tik ātri izskrējusi no cietušā dzīvokļa. Cietušais paskaidroja, ka nozagto mobilo telefonu ir atguvis, un līdz ar to, viņam pret apsūdzēto vairs nekādu pretenziju neesot. Bez tam, cietušais paskaidroja, ka ierodoties pie viņa, apsūdzētā esot bijusi paģiraina un esot bijis viennozīmīgi skaidrs, ka apsūdzētā ir bijusi lietojusi alkoholu.

Liecinieks/pers. C/, kura pirmstiesas krimināļprocesā sniegtā liecība, pamatojoties uz Krimināļprocesa likuma 501.panta 2.punktu, tiesas sēdē tika nolasīta, tiesas sēdē liecināja, ka 2015.gada 14.martā, atradies savā darba vietā /adrese/, kur veikalā "Lombards24.lv" strādā par pārdevēju. Šajā dienā veikalā ienākusi padzīvojusi, neliela auguma sieviete, par kuras identitāti liecinieks esot pārliecinājies pārbaudot uzrādīto pasi. Sieviete esot vēlējusies ieķīlāt mobilo telefonu. Par minētā telefona ieķīlāšanas faktu esot sastādīts Aizdevuma līgums Nr.19-026473, kurā tikusi aprakstīta arī ieķīlātā manta.

Tele2 klienta līgums (lietas 13.lapa), čeks un Garantijas karte (lietas 14.lapa) apliecina, ka cietušais /pers. B/ 2012.gada 2.aprīlī ir iegādājies mobilo telefonu Nokia C01 Silver ar SIM karti Nr.89371024210002477798, IMEI kods 351971053498116, par kopējo vērtību LVL 59,80.

No Aizdevuma līguma Nr.19-026473 (lietas 18.lapa) redzams, ka 2015.gada 14.martā /pers. A/ veikalā "Lombards24.lv", kas atrodas Kuldīgā, Liepājas ielā 9, saņemot aizdevumu EUR 10 apmērā ir ieķīlājusi mobilo telefonu Nokia C2, IMEI kods 351971053498116.

No 2015.gada 2.aprīļa Izņemšanas un apskates protokoliem (lietas 17. un 20.-23.lapa) izriet, ka veikalā "Lombards24.lv" izņemtais mobilais telefons Nokia C2, IMEI kods 351971053498116, kuru cietušais /pers. B/ ir atpazinis kā viņam piederošo nozagto telefonu, ir atzīts par noziedzīgi iegūtu mantu (lietas 19.lapa) un ir atdots cietušajam /pers. B/ (lietas 24.lapa).

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 501.panta pirmās daļas 4., 6.punktu un 131.panta trešo daļu tiesas sēdē tika nolasītas apsūdzētās /pers. A/

pirmstiesas procesā sniegtās liecības. Nopratināta kā aizdomās turētā 2015.gada 7.aprīlī (lietas 26.lapa) un apsūdzētā 2015.gada 22.aprīlī (lietas 37.-38.lapa) /pers. A/ liecināja, ka 2015.gada 14.martā ap plkst.16.00, viņa ir aizgājusi pie sava paziņas /pers. B/, kurš dzīvo /adrese A/, lai aizņemtos no /pers. B/ naudu. Nauda esot bijusi nepieciešama alkohola iegādei, jo /pers. A/ esot bijusi iedzērusi, paģiraina. /pers. B/ esot ielaidis /pers. A/ dzīvoklī, kur abi kopā kādas divdesmit minūtes ir sēdējuši istabā un sarunājušies. Tad /pers. B/ esot aizgājis uz koridoru, lai paskatītos, cik daudz viņam ir naudas, kuru varētu aizdot /pers. A/. Laikā, kamēr /pers. B/ bijis izgājis no istabas, apsūdzētā ieraudzījusi ka pie dīvāna, uz kura abi ar cietušo iepriekš sēdējuši, stāv krēsls, uz kura atrodas sudraba krāsas mobilais telefons, kuru apsūdzētā nolēmusi nozagt. Apsūdzētā paņēmusi šo telefonu un ielikusi kabatā. Kad atnācis /pers. B/, apsūdzētā paņēmusi no viņa naudu, aptuveni EUR 0,50, un ar nozagto telefonu kabatā aizgājusi no /pers. B/ dzīvokļa. Tajā pašā dienā apsūdzētā esot aizgājusi uz lombardu "Lombards24.lv", kas atrodas Kuldīgā, Liepājas ielā, kur ieķīlājot nozagto telefonu, saņēmusi aizdevumu EUR 10. Saņemto naudu apsūdzētā izlietojusi savām vajadzībām. SIM karti, kas atradusies telefonā apsūdzētā ir izmetusi uz ielas. Apsūdzētā savās liecībās norādījusi, ka savu vainu atzīst, izdarīto nožēlo un pilnībā atzīst cietušā pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 1,50 apmērā. Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētā pieteikusi lūgumu tiesas izmeklēšanā neveikt pierādījumu pārbaudi.

Pārbaudot un novērtējot izklāstītos pierādījumus tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka ir izslēgtas jebkādas šaubas par to, ka inkriminēto noziedzīgo nodarījumu 2015.gada 14.martā ir izdarījusi tieši /pers. A/, jo cietušā liecības apstiprina faktu, ka mobilais telefons tika nozagts laikā, kad pie cietušā bija ienākusi apsūdzētā /pers. A/. Savukārt liecinieka /pers. C/ liecības apstiprina faktu, ka /pers. B/ nozagto telefonu lombardā ir ieķīlājusi apsūdzētā /pers. A/, kuras personība ir pārbaudīta pēc personu apliecinoša dokumenta – pases. Turklāt, arī pati apsūdzētā savu vainu izdarītajā noziegumā – mobilā telefona ar tājā esošās SIM kartes zādzību, ir atzinusi. Līdz ar to tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina viņai izvirzītajā apsūdzībā ir pilnībā pierādīta, /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums ir pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. A/ ir sodāma.

No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētā /pers. A/ dzimusi /datums/, ar vidējo izglītību, pensionāre (lietas 37.lapa), agrāk par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu nav sodīta (lietas 30.lapa), 2014.gada 17.decembrī ir sodīta pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 186.panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu (lietas 31.lapa).

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu, ņem vērā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanas apstākļus, motīvus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, apsūdzētās izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums, par kuru paredzēta atbildība brīvības atņemšanas uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgas brīvības atņemšanas, piespiedu darbu vai naudas soda veidā.

Vērtējot /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā, ka šādu kriminālprocesu uzsāk tikai pēc personas pieteikuma, kurai nodarīts kaitējums. Minētais dod pamatu prezumpcijai, ka sabiedrības interešu apdraudējums šāda noziedzīga nodarījuma rezultātā vērtējams kā neliels, ja salīdzina ar citiem mazāk smagiem noziegumiem, par kuriem kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs.

Izvērtējot radīto kaitējumu, tiesa ņem vērā, ka ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu apsūdzētā nodarījusi cietušajam mantisku kaitējumu EUR 36,50 apmērā, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pantā noteikto ir vērtējams kā neliels mantiskais zaudējums, jo nodarījuma izdarīšanas brīdī tas nepārsniedz Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu. Vienlaikus, ņemot vērā apstākli, ka kaitējums ir nodarīts privātpersonai, šāds kaitējuma apmērs ir vērtējams kā nozīmīgs cietušā mantisko interešu aizskārums.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punkts paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīga nodarījuma izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Tomēr apstākli, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzēto.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12. punktu, par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli ir atzīstams noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Izvērtējot apsūdzētās personību, tiesa ņem vērā tiesas sēdē noskaidroto par apsūdzētās personu raksturojošā aspektā. Tiesa ņem vērā to, ka /pers. A/ līdz šim nekad noziedzīgus nodarījumus nav izdarījusi. Ievērojot apsūdzētās cienījamo vecumu, un apstākli, ka apsūdzētā nekad iepriekš nav bijusi sodīta par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, tiesas ieskatā /pers. A/ nav pamata konstatēt recidīva risku atkārtotam likumpārkāpumam.

Nosakot soda veidu un apmēru apsūdzētajai, tiesa izvērtēja prokurora viedokli par brīvības atņemšanas soda piemērošanu 4 mēnešu apmērā, sodu nosakot nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem. Aizstāvis, iebilstot prokurora viedoklim par apsūdzētajai piemērojamā soda veidu, un līdz ar to arī mēru, norādīja, ka par atbilstošu izdarītajam noziegumam būtu atzīstams piespiedu darba sods tā minimālajā apmērā, jo lai gan apsūdzētā ir pensionāre, lietas izskatīšanas gaitā nav gūti pierādījumi tam, ka apsūdzētā nevarētu izciest šādu soda veidu.

Izvērtējot visu minēto un Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas soda sankcijā paredzētos soda veidus par šo noziedzīgo nodarījumu, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajai /pers. A/ par izskatāmo noziedzīgo nodarījumu ir piemērojams brīvības atņemšanas sods. Vienlaikus tiesa atzīst, ka audzinošāks un efektīvāks soda veids būtu piespiedu darbs, taču apsūdzētās pensionāra statusa dēļ, kā rezultātā apsūdzētā ir atzīstama par darbnespējīgu personu, šo soda veidu objektīvi piemērot nav pamata (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2015.gada 27.februāra lēmumu lietā Nr.SKK-48/2015). Turklāt, tiesa ņem vērā, ka lieta tiek izskatīta bez apsūdzētās klātbūtnes, un tādējādi tiesas rīcībā nav ziņu par to, vai apsūdzētā sava vecuma vai veselības stāvokļa dēļ ir spējīga veikt jelkāda veida darbu. Līdz ar to, konstatējot, ka juridiski apsūdzētā ir atzīstama par darbnespējīgu personu, tiesa atzīst, ka aizstāvja norādītais soda veids – piespiedu darbs, apsūdzētajai nav piemērojams.

Savukārt Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas soda sankcijā paredzēto īslaicīgu brīvības atņemšanu tiesa uzskata par neatbilstošu soda veidu apsūdzētās vecuma un kopumā pozitīvi vērtējamās personības dēļ, jo īslaicīgas brīvības atņemšanas soda piemērošanas gadījumā Krimināllikums neparedz iespēju soda izpildi noteikt nosacīti, ar pārbaudes laiku, t.i., šāds brīvības atņemšanas sods ir reāli izpildāms, kas pēc tiesas ieskata izvērtējot apsūdzētās personību, nav nepieciešams. Atbilstoši konstatētajam noziedzīgā nodarījuma raksturam un kaitējuma novērtējumam, vainīgās personības novērtējumam, ka ir konstatēts atbildību mīkstinošais apstāklis un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, apsūdzētās attieksme pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kas ir paustā nožēla, apsūdzētās vecums - visu šo minēto izvērtējot, tiesai ir radusies pārliecība, ka vainīgā, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, līdz ar ko viņu var notiesāt nosacīti, piemērojot Krimināllikuma 55.panta pirmās, otrās, trešās daļas noteikumus.

Nosakot piemērojamā soda – brīvības atņemšana mēru, tiesa ņem vērā, ka lietā ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis, taču ir konstatēts arī viens atbildību pastiprinošs apstāklis, un līdz ar to atzīst, ka brīvības atņemšanas sods ir nosakāms pietuvināti tā likumā noteiktajai minimālajai robežai,

bet ne tās minimālā apmērā.

Nosacītas notiesāšanas pārbaudes laika termiņu tiesa uzskata par pietiekamu noteikt sešu mēnešu apmērā, kādu to prasīja valsts apsūdzības uzturētājs. Tiesas ieskatā tāds pārbaudes termiņš liks pietiekami stabilizēties apsūdzētās likumpaklausīgai apziņai, lai arī pēc pārbaudes laika beigām un sodāmības seku dzēšanās laikā – viena gada apmērā pēc pārbaudes termiņa izbeigšanās – apsūdzētā turpinātu likuma prasībām atbilstošu funkcionēšanu sabiedrībā.

Apsūdzētās aizstāvību tiesas sēdē, pamatojoties uz apsūdzētās pieteikto lūgumu atbilstoši Kriminālprocesa likuma 71.pantā paredzētajām apsūdzētā tiesībām un Kriminālprocesa likuma 80.panta trešajā daļā noteiktajai aizstāvja uzaicināšanas kārtībai, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 79.panta ceturto daļu, realizēja zvērināts advokāts A.Balodis, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu, Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami EUR 133,05.

Advokāta izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij par apsūdzētās aizstāvību tiesas sēdē, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu, uzliekams apsūdzētajai, jo tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmajā daļā noteikto pamatu apsūdzētās atbrīvošanai no samaksas par aizstāvja palīdzību.

Tiesai nav izlemjamu jautājumu par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

/pers. A/ 2015.gada 14.aprīlī piemērotais drošības līdzeklis – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē (lietas 27.lapa) ir atceļams ar sprieduma pasludināšanas dienu, jo drošības līdzekļa turpmākai saglabāšanai tiesa nekonstatē pamatu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 514.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja /pers. A/ 6 (sešu) mēnešu pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu vai nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

/pers. A/ 2015.gada 14.aprīlī piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atcelt ar sprieduma pasludināšanas dienu.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā EUR 133,05 (simtu trīsdesmit trīs *euro* un 05 centi) par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 8.janvārī.

Tiesnese L.Jansone